

17 vuotta täyttäneiden oppilaiden osallistuminen lasten ja nuorten perusopetukseen

Koulutuslautakunta 26.08.2025
617/12.00.00/2025

Tiivistelmä: Koulutuslautakunnalle esitetään, että Paimion kaupungin järjestämään perusopetukseen ei jatkossa otettaisi oppilaita, jotka ovat täyttäneet tai täyttävät ko. kalenterivuonna 17 vuotta. Asiasta päätetään lausunnonantomahdollisuuden jälkeen seuraavassa kokouksessa.

Valmistelija/lisätietoja antaa:

sivistysjohtaja Jyrki Lumiainen, puh. 02 474 5311

Perusopetuslain 26 § mukaan perusopetuksen suorittaminen päättyy, kun perusopetuksen oppimäärä on suoritettu tai viimeistään sen lukuvuoden koulutyön päättyessä sinä kalenterivuonna, jona oppilas täyttää 17 vuotta.

Oppivelvollisuuslain mukaisesti nuori on oppivelvollinen siihen asti, kunnes hän täyttää 18 vuotta. Oppivelvollisuuslain 4 § mukaan perusopetuksen suorittamisvelvollisuuden jälkeen oppivelvollinen voi (jos peruskoulun oppimäärän suorittaminen on yhä kesken) suorittaa oppivelvollisuuttaan mm. osallistumalla perusopetuslain 26 § 1 momentissa tarkoitettuun (lasten ja nuorten) perusopetukseen tai perusopetuslain 46 § mukaiseen aikuisten perusopetukseen.

Koulutuslautakunnalle esitetään, että Paimion kaupungin järjestämään perusopetuslain 26 § 1 momentissa tarkoitettuun lasten ja nuorten perusopetukseen ei otettaisi jatkossa oppilaita, joiden perusopetuksen suorittaminen on päättynyt perusopetuslain 26 §:ssä tarkoitetulla tavalla, kun oppilas täyttää tai on jo täyttänyt 17 vuotta.

Esitystä perustellaan seuraavilla syillä:

- Kunnat eivät perusopetuksen järjestäjinä saa valtionosuusrahoitusta lasten ja nuorten perusopetuksessa olevista 17-vuotiaista oppilaista. Tällöin ns. jatkoajalla olevien nuorten opetuksen järjestämisen kustannukset jäävät kokonaan kaupungin omalle vastuulle.
- Jos kyse on lastensuojelulain perusteella kunnassa asuvasta vieraskuntalaisesta nuoresta, hänen kotikunnallaan ei ole lakisääteistä velvollisuutta maksaa opetuksen järjestämisen kustannuksista niin kuin on säädetty silloin, kun sijoitetut nuoret osallistuvat lakisääteiseen perusopetukseen alle 17-vuotiaina. Tämä perustuu siihen, ettei oppilaan asuinkunnalla ole lakisääteistä velvollisuutta järjestää opetusta ja tarjota 17-vuotiaalle mahdollisuutta jatkaa lasten ja nuorten perusopetuksessa. Toisaalta oppilaan jatkaminen peruskoulun suorittamisvelvollisuuden päättymisen jälkeen yhä samassa koulussa perustuu myös valintaan ja vapaaehtoisuuteen.

- Jos 17-vuotias nuori ohjataan jatkamaan vielä kesken olevan perusopetuksen oppimäärään suorittaminen loppuun aikuisten perusopetuksessa, ko. koulutuksen järjestäjä saa opetuksen järjestämiseen tarkoitetun rahoituksen.
- Koulutuslautakunta on toukokuussa 2025 hyväksynyt puitesopimuksen Vamos Vipunen -valmennuksen ostamisesta oppilaille, jotka ovat täyttäneet tai täyttävät 17 vuotta ja joiden peruskoulun oppimäärän suorittaminen on vielä kesken. Kyseisen valmennuksen kautta nuorille voidaan kohdentaa sekä mahdollisuus aikuisten perusopetuksessa peruskoulun oppimäärän suorittamiseen loppuun että myös sellaisia tukipalveluita, joita täysi-ikäisyyttä lähestyvät nuoret tarvitsevat koulunkäynnin ohien. Vastaavien tukipalveluiden järjestämiseen ei ole mahdollisuuksia Paimiossa.
- Kun oppilaalla, hänen huoltajillaan tai huollosta vastaavilla sekä koulun henkilöstöllä on ennalta tiedossa selkeä linjaus siitä, ettei peruskoulun oppimäärän suorittamisen jatkaminen lasten ja nuorten perusopetuksen yhteydessä ole nuorelle mahdollista enää 17 ikävuoden täytyessä, tämän voi olettaa antavan selkeät tavoitteet, määrääjän sekä motivaatiota peruskoulun oppimäärän loppuun suorittamiseksi nuorelle tutussa koulussa.

Opetuksen järjestäjän tulee ratkaisuihissaan huomioida lapsen etu. Tässä asiassa arvioidaan lapsen edun ensisijaisuuden toteutuvan niin, että ratkaisulla tuetaan nuorten perusopetuksen oppimäärän suorittamista ja päättötodistuksen suorittamista jo ennen 17 ikävuoden täyttymistä. Toisaalta jos nuorella on ollut vaikeuksia käydä koulua ja saada opintojaan etenemään 15-16-vuotiaana lasten ja nuorten perusopetuksessa, ei koulunkäynnin jatkaminen ”jatkoajalla” samassa koulussa todennäköisesti muuta tilannetta, vaan nuori tarvitsee muutakin koulunkäynnin tukea. Sitä hänelle voidaan tarjota esim. Vamos Vipunen -valmennuksen kautta.

Päätösehdotuksena on, että koulutuslautakunta päättää, että Paimion kaupungin järjestämään lasten ja nuorten perusopetukseen ei oteta oppilaita, joiden perusopetuksen suorittaminen on päättynyt perusopetuslain 26 §:ssä tarkoitettulla tavalla.

Ennen kuin koulutuslautakunta päättää rajauksesta, annetaan mahdollisuus lausua asiasta mielipiteensä. Asiasta pyydetään erikseen lausunnot Vistan koulun oppilaskunnalta ja vanhempainyhdistykseltä, Paimion nuorisovaltuustolta sekä Paimiossa toimivilta Veikkarin ja Paimionmarkkin lastensuojelulaitoksilta. Lausuntojen ja mielipiteiden antamisen määräaika on 22.9.2025 mennessä.

Esittelijä:

Sivistysjohtaja Lumiainen Jyrki

Päätösehdotus:

Koulutuslautakunta päättää pyytää asiasta esittelytekstissä mainitut lausunnot ja antaa mahdollisuuden lausua asiasta mielipiteensä

viimeistään 22.9.2025 mennessä. Asian käsittelyä jatketaan seuraavassa kokouksessa.

Päätös: